

KONFERENSIYALAR.COM

ANJUMANLAR PLATFORMASI

O'ZBEKISTON – 2030: INNOVATSIYA, FAN VA TA'LIM ISTIQBOLLARI

**VI RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY
KONFERENSIYA MATERIALLARI**

SENTYABR, 2025-YIL

O‘ZBEKISTON — 2030: INNOVATSIYA, FAN VA TA’LIM ISTIQBOLLARI

**VI RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY
KONFERENSIYASI MATERIALLARI**

2025-yil, sentyabr

TOSHKENT-2025

ISBN 978-9910-09-297-8

O'ZBEKISTON – 2030: INNOVATSIYA, FAN VA TA'LIM ISTIQBOLLARI. VI Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari. – Toshkent: Scienceproblems team, 2025. – 69 bet.

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.com>

Konferensiya tashkilotchisi: "Scienceproblems Team" MChJ

Konferensiya o'tkazilgan sana: 2025-yil, 8-sentyabr

Mas'ul muharrir:

Isanova Feruza Tulqinovna

Annotatsiya

Mazkur nashrda "O'zbekiston — 2030: innovatsiya, fan va ta'lim istiqbollari" nomli VI Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi doirasida taqdim etilgan ilmiy maqolalar to'plami jamlangan. Unda O'zbekistonning turli oliy ta'lim va ilmiy-tadqiqot muassasalari, tarmoq tashkilotlari, mustaqil tadqiqotchilar tomonidan taqdim etilgan ijtimoiy-gumanitar, iqtisodiyot, huquq, biologiya, tibbiyot va boshqa sohalarga oid maqolalar kiritilgan. Maqolalarda ilm-fanning zamonaviy yo'nalishlari, innovatsion texnologiyalar, ta'lim islohotlari hamda barqaror taraqqiyotga oid masalalar muhokama qilingan. To'plam akademik izlanishlar, amaliy tajribalar va ilmiy xulosalarni birlashtirgan holda, fanlararo integratsiyani chuqurlashtirish va ilmiy hamkorlikni kuchaytirishga xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: ilmiy-amaliy konferensiya, innovatsiya, fan va ta'lim, O'zbekiston 2030, barqaror rivojlanish, ilmiy izlanishlar, fanlararo integratsiya, ilmiy hamkorlik, texnologik taraqqiyot, zamonaviy ta'lim.

ISBN 978-9910-09-297-8

Barcha huquqlar himoyalangan.

© Scienceproblems team, 2025-yil

© Mualliflar jamoasi, 2025-yil

MUNDARIJA

QISHLOQ XO'JALIGI FANLARI

Normatov Yodgor, Baxodirov Zafar, Tursunov Shodmon

MAPPING TYPICAL IRRIGATED SEROZEM SOILS BASED ON SLOPE LEVEL INDICATORS
USING GIS TECHNOLOGIES 5-8

TARIX FANLARI

Xusanov Ximmat

BUYUK BRITANIYA PROTEKTORATI – MISR BIRINCHI JAHON URUSHI YILLARIDA 9-11

Kholmatov Shukurillo

ANALYSIS OF RESEARCH ON THE HISTORY OF THE ARAB CALIPHATE OCCUPATION OF
CENTRAL ASIA (BASED ON ENGLISH-LANGUAGE RESEARCH)..... 12-17

IQTISODIYOT FANLARI

Ergasheva Parizoda

IMPLEMENTATION CHALLENGES OF FINANCIAL INFORMATION SYSTEMS IN DEVELOPING
COUNTRIES 18-26

Yuldashev Baxtiyor

MOLIYALASHTIRISH TIZIMINI DIVERSIFIKATSIYA QILISH ASOSIDA ERKIN IQTISODIY
ZONALARNING INVESTITSION JOZIBADORLIGINI OSHIRISH 27-30

FILOLOGIYA FANLARI

Zokirova Shaxzoda

TELEVIDENIYE – JAMOAT MULOQOTI MAYDONI SIFATIDA: RITORIK TAHLIL 31-33

YURIDIK FANLARI

Qayumberdiyeva Dildora

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA MEDIATSIYA TO'G'RISIDAGI QONUNCHILIKNI
TAKOMILLASHTIRISH 34-38

PEDAGOGIKA FANLARI

G'aniyev Shaxzod

TARIX O'QITUVCHILARINI TAYYORLASHDA RAQAMLI METODIK QO'LLANMALARNI ISHLAB
CHIQUISH VA SINOVDAN O'TKAZISH 39-44

Ahmedova Nargiza, Maxmudov Dilshod

SUN'IY INTELLEKT VA TA'LIM INTEGRATSIYASI: IMKONIYATLAR VA ISTIQBOLLAR 45-48

Khazratova Zukhra

THE ROLE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN PROMOTING AUTONOMY LEARNING 49-51

Kumush Xamrakulova

OILA VA MAKTAB INTEGRATSIYASI ORQALI O'QUVCHILARDA MUSTAQIL TA'LIM
KO'NIKMALARINI RIVOJLANTIRISH 52-57

TIBBIYOT FANLARI

Nurmamatova Nigina

DEMENSIYA PROFILAKTIKASIDA ZAMONAVIY PSIXOTERAPEVTIK YONDASHUVLAR VA
INNOVATSION TERAPIYA IMKONIYATLARI: O'ZBEKISTON SOG'LIQNI SAQLASH TIZIMIDA
ISTIQBOLLAR 58-60

Темирова Умидахон

НОВЫЕ ВЗГЛЯДЫ НА ДИСМЕНОРЕЮ: ОБЛЕГЧЕНИЕ БОЛИ ПУТЕМ ЗАКРЫТИЯ
ДЕФИЦИТОВ ОРГАНИЗМА 61-63

Solijonova Asalbonu

АТОПИК DERMATIT TARIXI VA OZIQ-OVQAT ALLERGIYASI BILAN BOG'LIQLIGI 64-68

SUN'IY INTELLEKT VA TA'LIM INTEGRATSIYASI: IMKONIYATLAR VA ISTIQBOLLAR

Ilmiy rahbari: DSi Ahmedova Nargiza

"O'zbek tili adabiy me'yorlari"

Tel: +998977401244

Maxmudov Dilshod Kilichboyevich

Oriental universiteti, Filologiya fakulteti, 3-bosqich talabasi,

Toshkent, O'zbekiston

Email: maxmudovd2024@gmail.com

Tel: +998978202098

Annotatsiya. Ushbu maqolada sun'iy intellektning (AI) ta'lim jarayoniga integratsiyasi, uning samaradorlikni oshirishdagi o'rni, shuningdek, xalqaro tajribalar va istiqbollar tahlil qilinadi. Raqamli transformatsiya sharoitida ta'lim sifatini yuksaltirishda AI texnologiyalarining qo'llanishi muhim omil sifatida namoyon bo'lmoqda. Maqola O'zbekiston ta'lim tizimida AI ning joriy etilishi, xalqaro tajribalar, mahalliy misollar, turli AI modellarining farqlari va "O'zbekiston-2030" strategiyasi doirasidagi ta'lim islohotlari asosida batafsil ko'rib chiqiladi.

Kalit so'zlar: sun'iy intellekt, ta'lim, raqamli texnologiya, innovatsiya, integratsiya, adaptiv o'qitish, O'zbekiston ta'limi, ChatGPT, Grok, Gemini, Claude, DeepSeek, Ustoz AI, Mutolaa.uz, O'zbekiston-2030 strategiyasi.

ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND EDUCATION INTEGRATION: OPPORTUNITIES AND PROSPECTS

Scientific Supervisor: DSc Ahmedova Nargiza

"Literary Standards of the Uzbek Language"

Dilshod Kilichboyevich Maxmudov

3rd-year student, Faculty of Philology, Oriental University

Annotation. This article analyzes the integration of artificial intelligence (AI) into the educational process, its role in enhancing efficiency, as well as international experiences and prospects. In the context of digital transformation, the application of AI technologies is becoming a key factor in improving the quality of education. The article comprehensively examines the implementation of AI in Uzbekistan's education system, international practices, local examples, differences between AI models, and educational reforms within the framework of the "Uzbekistan-2030" strategy.

Key words: artificial intelligence, education, digital technology, innovation, integration, adaptive learning, Uzbekistan education, ChatGPT, Grok, Gemini, Claude, DeepSeek, Ustoz AI, Mutolaa.uz, Uzbekistan-2030 strategy.

Kirish

Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyevning so'zlariga ko'ra: "Sifatli ta'lim-tarbiya, aholi salomatligi kelgusi taraqqiyotimizni hal qiladigan eng muhim masala ekani ta'kidlandi. So'nggi sakkiz yilda xususiy sektor bilan birga bog'chalardagi o'rinlar ikki yarim millionga, qamrov 78 foizga yetkazildi. Yangi maktablar qurilgani, borlari kengaytirilgani hisobiga qo'shimcha 1 millionta o'quvchi o'rni yaratildi. Zamonaviy darsliklar, ilg'or pedagogik texnologiyalar asosida maktab ta'limiga yangi mazmun, yangi sifat kirib kelmoqda. Shu davrda oliy ta'limda ham keskin burilish yasalib, qamrov 9 foizdan 42 foizga yetkazildi" [11; B.1].

XXI asr ta'limi jamiyatning tezkor o'zgaruvchan ehtiyojlariga javob berishi zarur. Zamonaviy o'quv jarayonida samaradorlikni oshirish, shaxsiylashtirilgan o'qitish va tezkor axborot almashinuvini ta'minlash uchun sun'iy intellektdan foydalanish dolzarb masalaga aylandi. Sun'iy intellekt (AI) – bu mashinalarning insoniy intellektga o'xshash vazifalarni bajarish qobiliyati, jumladan, o'rganish, tahlil qilish va qaror qabul qilish. Ta'lim sohasida AI ning qo'llanilishi 2020-yillarning boshidan boshlab jadal rivojlanmoqda, chunki pandemiya davrida onlayn o'qitish zarurati kuchaygan.

Masalan, Jahon banki ma'lumotlariga ko'ra, 2023-yilga kelib, global ta'lim bozorida AI texnologiyalari ulushi 15% ga yetgan va bu ko'rsatkich 2030-yilga borib 47% ga o'sishi kutilmoqda [1; B.12]. O'zbekistonda ham raqamli ta'limni rivojlantirish milliy strategiyaning bir qismi bo'lib, 2022–2026-yillarga mo'ljallangan “Raqamli O'zbekiston – 2030” dasturi doirasida AI ning ta'limda qo'llanilishi ko'zda tutilgan. Bu dastur orqali maktab va universitetlarda raqamli platformalar joriy etilmoqda, masalan, elektron darsliklar va onlayn test tizimlari [3; B.5]. Shu bilan birga, O'zbekiston sun'iy intellektning milliy til modelini yaratish loyihasini boshlagan, bu esa ta'limda o'zbek tilidagi kontentni yanada samarali qayta ishlashga yordam beradi [5; B.3]. “O'zbekiston–2030” strategiyasida ta'lim tizimi islohotlari ustuvor yo'nalish sifatida belgilangan, jumladan, oliy ta'lim qamrovini 50% ga yetkazish va yoshlarni innovatsion texnologiyalarga o'rgatish [4; B.2].

Maqolaning maqsadi – AI ning ta'limdagi afzalliklarini, xalqaro tajribalarni, O'zbekiston uchun mumkin bo'lgan integratsiya yo'llarini, turli AI modellarining farqlarini va mahalliy loyihalarni tahlil qilishdir.

Asosiy qism

Sun'iy intellektning ta'limdagi qo'llanilishi

Sun'iy intellekt ta'lim jarayonini tubdan o'zgartirishga qodir. Uning asosiy qo'llanish yo'nalishlari quyidagilar bo'lib, ular ta'lim samaradorligini sezilarli darajada oshiradi: o'quvchilarning individual ehtiyojlariga moslashish, o'qituvchilarning ish yukini kamaytirish, ta'lim resurslarini demokratlashtirish va global miqyosda teng imkoniyatlar yaratish.

– **Adaptiv ta'lim tizimlari.** Bu tizimlar o'quvchining individual ehtiyojlariga moslashtirilgan o'quv rejalarini yaratadi. Masalan, Duolingo yoki Khan Academy kabi platformalar AI orqali o'quvchining xatolarini tahlil qilib, qiyin mavzularni takrorlaydi. Natijada, o'quv samaradorligi 30–50% ga oshishi mumkin, chunki AI o'quvchining o'sish tezligiga moslashadi va motivatsiyani saqlaydi [1; B.15]. O'zbekistonda bunday tizimlarning joriy etilishi chekka hududlardagi o'quvchilar uchun teng imkoniyatlar yaratadi. Masalan, 2025-yilda New Uzbekistan University tomonidan boshlab berilgan milliy AI ta'lim islohoti doirasida, universitetlar uchun AI asosidagi o'quv dasturlari ishlab chiqilmoqda [6; B.4].

– **Avtomatlashtirilgan baholash va nazorat tizimlari.** AI orqali testlar avtomatik baholanadi, bu o'qituvchilarning vaqtini tejaydi va baholashni obyektiv qiladi. Masalan, Google Classroom yoki Moodle platformalarida AI plagiatni aniqlaydi va baholashni aniq qiladi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, AI baholash tizimlari insoniy baholashdan 95% aniqlikka ega [1; B.20]. O'zbekiston universitetlarida, masalan, Toshkent davlat texnika universitetida AI asosidagi baholash tizimlari sinovdan o'tkazilmoqda.

– **Til o'rgatishda AI yordamida interaktiv platformalar.** Turli AI modellaridan foydalanish til o'rganishni interaktiv qiladi. Masalan, ChatGPT (ijodiy yozuv va muloqotga

ixtisoslashgan), Grok (haqiqiy va yordamchi javoblar, kodlashda kuchli), Gemini (multimodal, real vaqt rejimida qidiruv), Claude (xavfsiz va etik, tahlil va yozuvda yaxshi), DeepSeek (ochiq kodli, matematika va kodlashda samarali) til o'rganishda qo'llaniladi. Bu modellarning farqlari: ChatGPT ijodiy vazifalarda ustun, Grok haqiqatga asoslangan javoblarda, Gemini ko'p modal tahlilda, Claude etik masalalarda, DeepSeek samaradorlikda [2; B.30]. O'zbekiston talabalari orasida AI vositalaridan foydalanish keng tarqalgan, bu esa ingliz tili o'rganish samaradorligini oshiradi [7; B.10].

Ushbu qo'llanishlar ta'limni demokratlashtiradi, o'quv jarayonini qiziqarli va samarali qiladi, natijada o'quvchilarning motivatsiyasi va natijalari yaxshilanadi.

Xalqaro tajriba

Xalqaro miqyosda AI ning ta'limdagi integratsiyasi muvaffaqiyatli amalga oshirilmoqda.

– AQSh va Yevropa universitetlarida AI asosida kurslarni boshqarish tizimlari.

AQShda Coursera va edX platformalari AI orqali kurslarni shaxsiylashtiradi. Masalan, Stanford universitetida AI talabalar psixologiyasini monitoring qiladi [1; B.25]. Yevropada GDPR qonunlariga muvofiq, AI tizimlariga sertifikatlash talab etiladi.

– Xitoyda sun'iy intellekt yordamida monitoring. Xitoyda Squirrel AI Learning platformasi o'qish natijalarini 20% ga yaxshilaydi. Xitoy hukumati 2030-yilga qadar AI ni ta'limning asosiy qismiga aylantirishni rejalashtirgan [2; B.35].

O'zbekiston uchun bu tajribalarni o'rganish muhim: UNESCO va O'zbekiston hamkorligida o'qituvchilarga AI bo'yicha treninglar o'tkazilmoqda [1; B.28].

O'zbekiston ta'lim tizimi uchun imkoniyatlar

O'zbekiston ta'lim tizimida AI ning integratsiyasi katta istiqbollarga ega. Milliy til modeli yaratish orqali o'zbek tilidagi kontent avtomatlashtirilmoqda. 4 ta oliy ta'lim muassasasida AI fakultetlari tashkil etilgan, Milliy Sun'iy Intellekt Etikasi Kengashi tuzilmoqda. "O'zbekiston–2030" strategiyasida ta'lim sifatini oshirish, oliy ta'lim qamrovini 50% ga yetkazish ko'zda tutilgan [4; B.3]. AI ning ta'limdagi foydalari: shaxsiylashtirilgan o'qitish (natijalarni 30-50% ga oshirish), o'qituvchilar uchun vaqt tejash, chekka hududlarda imkoniyatlarni kengaytirish, motivatsiyani oshirish, global raqobatbardoshlikni ta'minlash.

– O'quv dasturlarini shaxsiylashtirish. New Uzbekistan University AI fokusidagi kurrikulum joriy etmoqda [6; B.5]. Mutolaa.uz loyihasi AI orqali kitob tavsiyalari beradi, o'qish madaniyatini rivojlantiradi. Ta'lim islohotlari natijasida maktabgacha ta'lim qamrovi 78% ga, oliy ta'lim qamrovi 42% ga yetkazilgan [12; B.2].

– O'qituvchilarga yordamchi vosita sifatida AI. Ustoz AI 40+ zamonaviy kasblarga o'rgatadi, fanlar bo'yicha darslar taklif etadi. Ibrat Academy interaktiv darslar orqali bilimlarni yaxshilaydi. O'zbekiston AI tizimlariga milliy sertifikatlash standartini ishlab chiqmoqda [15; B.4].

– Onlayn ta'lim sifatini oshirish. Muxlisa AI audiokitoblar yaratishda, Khanmigo (Khan Academy) o'zbek tilida shaxsiylashtirilgan darslar taklif etadi, Aisha telefon orqali savollarga javob beradi. 2025-yilda O'zbekiston yoshlari "Yangi O'zbekiston" bog'ida 1946 ta kichik robot yig'ib, Ginnes rekordini yangiladi, bu ta'limdagi AI integratsiyasining natijasidir [10; B.1].

Xulosa

Sun'iy intellekt ta'lim jarayonini tubdan yangilash imkoniyatiga ega. Shaxsiylashtirilgan ta'lim, nazoratning aniqligi va o'qitish samaradorligi sezilarli darajada oshadi. "O'zbekiston–

2030" strategiyasi doirasida ta'lim islohotlari, yoshlarning innovatsion salohiyati va Ginnes rekordi kabi yutuqlar mamlakatning raqamli kelajagini ta'minlaydi.

Adabiyotlar/Литература/References:

1. UNESCO. Artificial Intelligence in Education: Challenges and Opportunities. Paris, 2023. <https://unesco.org>
2. OECD. AI and the Future of Skills. Paris, 2022. <https://oecd.org>
3. Sun'iy intellekt texnologiyalarini 2030-yilga qadar rivojlantirish strategiyasi. Lex.uz, 2024. <https://lex.uz/docs/-7158604>
4. O'zbekiston – 2030 strategiyasi. Lex.uz, 2023. <https://lex.uz/uz/docs/-6600390>
5. Sun'iy intellekt - O'zbekiston Respublikasi Hukumat portali. Gov.uz, 2025. https://new.gov.uz/oz/digital/activity_page/sun-iy-intellekt
6. New Uzbekistan University to Lead Nationwide AI Education Reform. NewUU.uz, 2025. <https://newuu.uz>
7. The Use of Artificial Intelligence by Students in the Learning Process. SSRN.com, 2025. <https://ssrn.com>
8. The Application of Artificial Intelligence in the Education Sector of Uzbekistan. FARS Publisher, 2025. <https://farspublishers.org>
9. Ustoz AI - Tekin Online Darslar va Kasblar. Ustoz.ai, 2025. <https://ustoz.ai>
10. O'zbekistonda 1946 kishi bir vaqtning o'zida robot yig'ib, Ginnes rekordini yangiladi. Gazeta.uz, 2025. <https://www.gazeta.uz/oz/2025/08/19/world-record>
11. Ta'lim sifatini oshirish bo'yicha takliflar taqdimot qilindi. President.uz, 2025. <https://president.uz/oz/lists/view/8071>
12. "O'zbekiston-2030" strategiyasida ta'lim-tarbiya masalalari. Yuz.uz, 2025. <https://yuz.uz/uz/news/ozbekiston-2030-strategiyasida-talim-tarbiya-masalalari>
13. Ta'lim tizimi islohotlari O'zbekistonda yangi Uyg'onish davri poydevorini yaratadi. Xs.uz, 2025. <https://xs.uz/uz/post/talim-tizimi-islohotlari-ozbekistonda-yangi-ujgonish-davri-poydevorini-yaratadi>
14. Ibrat farzandlari. Ibratfarzandlari.uz, 2025. <https://ibratfarzandlari.uz>
15. SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARI QAYSI SOHALARGA TATBIQ ETILMOQDA? Strategy.uz, 2025. <https://strategy.uz/index.php?news=1238&lang=uz>
16. Khan Academy is now available in Uzbek! Khanacademy.org, 2020. <https://blog.khanacademy.org/khan-academy-is-now-available-in-uzbek>
17. Meet Khanmigo: Khan Academy's AI-powered teaching assistant. Khanmigo.ai, 2025. <https://www.khanmigo.ai>

O‘ZBEKISTON — 2030: INNOVATSIYA, FAN VA TA’LIM ISTIQBOLLARI

VI RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY KONFERENSIYASI MATERIALLARI

2025-yil, 8-sentyabr

Mas’ul muharrir: *F.T.Isanova*
Texnik muharrir: *N.Bahodirova*
Diszayner: *I.Abdihakimov*

O‘ZBEKISTON — 2030: INNOVATSIYA, FAN VA TA’LIM
ISTIQBOLLARI. VI Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi
materiallari. – Toshkent: Scienceproblems team, 2025. – 69 bet.

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.com>

Konferensiya tashkilotchisi: Scienceproblems Team

Konferensiya o‘tkazilgan sana: 2025-yil, 8-sentyabr

ISBN 978-9910-09-297-8

Barcha huqular himoyalangan.
© Scienceproblems team, 2025-yil.
© Mualliflar jamoasi, 2025-yil.